

Sygn. akt I C 875/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2020 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Anna Świdarska

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2020 r. w Łomży

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko M. S.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda (...) S.A. w B. kwotę 8.178,80 zł (osiem tysięcy sto siedemdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt groszy) wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 13.09.2019 r. do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda (...) S.A. w B. kwotę 2.317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. S. kwoty 8.178,80 zł wraz z odsetkami umownymi równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 13.09.2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwana zobowiązała się poprzez podpisanie weksla z dnia 4.07.2018 r. do zapłaty w dniu 12.09.2019 r. kwoty wskazanej w wekslu, w wysokości 8.178,80 zł. Powód wezwał pozwaną do wykupu weksla. Pozwana jednakże nie dokonała żadnej wpłaty. Weksel został wystawiony na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 4.07.2018 r. Pozwana podpisując własnoręcznie kalendarz spłat raty znała doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty. Powód wskazał także, iż roszczenie stało się wymagalne w dniu 13.09.2019 r. w związku z tym termin przedawnienia w niniejszej sprawie jeszcze nie upłynął.

Pozwana M. S. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew kwestionowała roszczenie co do zasady i wysokości oraz istnienie jak i rozmiar zobowiązania wekslowego, datę wymagalności roszczenia deklarowaną przez powoda jak i roszczenie odsetkowe. Podniosła zarzut wygaśnięcia zobowiązania w znacznej części poprzez zapłatę co najmniej kwoty 2.150 zł. Zakwestionowała także obciążenie jej opłatą przygotowawczą, wynagrodzeniem prowizyjnym oraz wynagrodzeniem z tytułu przyznania „Twojego pakietu”, które według niej są zawyżone i przez to sprzeczne z zasadami współzycia społecznego oraz stanowią klauzule abuzywne.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalił i zważył, co następuje:

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. w dniu 3.07.2018 r. zawarł z pozwaną M. S. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 8.500 zł. Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na kwotę 10.320zł, płatna w 48 miesięcznych ratach w kwotach po 215 zł miesięcznie, płatnych do dnia 13.07.2022 r. (umowa k.-49-51, harmonogram spłat k.-51v).

W dniu 4.07.2018 r. pozwana na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu powyższej umowy pożyczki podpisała deklarację wekslową, na podstawie której upoważniła pożyczkodawcę do wypełnienia weksła, do wpisania domicylu i wypełnienie weksła na sumę odpowiadającą zadłużeniu (deklaracja k.-28).

Z uwagi na niezapłacenie przez pozwaną 2 rat pożyczki, wymagalnych w dniach 13.06.2019 r. i 13.07.2019 r. powód wezwaniem z dnia 15.07.2019 r. wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 430 zł (wezwania k.-52v).

Powód w związku z nieregulowaniem rat pożyczki przez pozwaną, pismem z dnia 13.08.2019 r. wypowiedział jej umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu. Powód w treści pisma poinformował pozwaną o wypełnieniu wystawionego przez nią weksła in blanco oraz wskazał wysokość zadłużenia na kwotę 8.178,80 zł, na którą składały się kwota 8.170 zł stanowiąca kwotę niespłaconej pożyczki i kwota 8,80 zł tytułem odsetek (wypowiedzenie k.-55).

Weksel „nie na zlecenie” został podpisany przez pozwaną w dniu 4.07.2018 r. Powód wypełnił go, wskazując datę wykupu na 12.09.2019 r. (weksel k.- 6).

W ocenie Sądu powód udowodnił zasadność powództwa w całości.

Do akt sprawy złożył bowiem umowę pożyczki z dnia 3.07.2018 r., na podstawie której udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 8.500 zł, na którą składała się kwota 4.250 zł tytułem całkowitej kwoty pożyczki oraz kwota 4.250zł tytułem kredytowanych kosztów pożyczki, ustalonych zgodnie z pkt. 1.4 umowy. Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na kwotę 10.320 zł, płatna w 48 miesięcznych ratach w kwotach 215 zł płatnych do dnia 13.07.2022 r. (umowa k.-49-51, harmonogram spłat k.-51v).

Powód złożył także deklarację wekslową, podpisaną przez pozwaną w dniu 4.07.2019 r. na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia, na podstawie której upoważniła pożyczkodawcę do wypełnienia weksła, do wpisania domicylu i wypełnienie weksła na sumę odpowiadającą zadłużeniu oraz do uzupełnienia i weksła oraz dochodzenia na tej podstawie zobowiązania przed sądem gdy opóźnienie w płatności równej wysokości jednej pełnej raty przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania (k.-28).

Pozwana zalegała z zapłatą 2 rat pożyczki, wymagalnych w dniach 13.06.2019 r. i 13.07.2019 r. dlatego też, zgodnie z deklaracją wekslową, powód miał prawo do wezwania w dniu 15.07.2019 r. pozwanej do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 430 zł, której nie zapłaciła.

Zgodnie z pkt. 8 ust. 1 umowy pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku gdy opóźnienie w płatności kwoty równej racie przekroczy 30 dni po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania (k.-30).

Należy zatem przyjąć, iż w związku z brakiem terminowej spłaty pożyczki, pomimo wezwania do jej zapłaty, powód miał podstawy do wypowiedzenia w dniu 13.08.2019 r. powyższej umowy pożyczki z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

Tym samym zachodziły podstawy do wypełnienia przez powoda weksła „nie na zlecenie”, podpisanego przez pozwaną w dniu 4.07.2018 r. na kwotę 8.178,80 zł (weksel k.-6). Wystąpiły bowiem przesłanki wskazane w deklaracji wekslowej.

Przedmiotowy weksel, który jest podstawą dochodzonych przez powoda roszczeń stanowił zabezpieczenie umowy pożyczki, do której zastosowanie powinny mieć przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2016 r. poz.1528). Należy wskazać w tym miejscu uregulowania art. 41 teźże ustawy. Ustęp 1 tego przepisu stanowi, że weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia

wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną oraz powinien być wystawiony zgodnie z porozumieniem wekslowym.

Porozumienie wekslowe jest umową (dwustronną czynnością prawną) zawartą między wystawcą weksla a remitentem, której towarzyszy wręczenie weksla in blanco. Na jej podstawie dochodzi do powstania zobowiązania z weksla in blanco. Skutkiem zawarcia porozumienia i wydania weksla in blanco jest stworzenie po stronie wierzyciela uprawnienia do wypełnienia weksla zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu, po stronie wystawcy zaś powstaje obowiązek zapłaty sumy wekslowej na podstawie uzupełnionego dokumentu weksla. Treścią porozumienia jest upoważnienie o charakterze nieodwołalnym, do uzupełnienia przez wierzyciela weksla o brakujące elementy, zgodnie z poczynionymi w porozumieniu ustaleniami, bez względu na formę w jakiej to porozumienie zostało zawarte. Porozumienie zazwyczaj obejmuje, poza upoważnieniem, także sposób i przesłanki uzupełnienia oraz treść brakujących elementów. Jeżeli jednak dłużnik wekslowy wydał weksel in blanco bez żadnych wskazówek co do jego wypełnienia, domniemywa się, że zaufał uczciwości wierzyciela i bez zastrzeżeń zgadza się na wypełnienie weksla przez tego ostatniego (wyrok SN z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97). Powszechny w orzecznictwie, a także piśmiennictwie, jest pogląd, iż porozumienie podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli zgodnie z art. 65 kc. Warto nadmienić, iż w zakresie elementów nieobjętych porozumieniem, uzupełniając weksel in blanco jego posiadacz dokonuje tego na zasadzie swobodnego uznania. Jednakże przyznanie mu swobody w tym zakresie nie oznacza całkowitej dowolności. Ograniczenia w tej kwestii są formułowane przez przepisy prawa wekslowego, zasady współżycia społecznego oraz dobre obyczaje (art. 56 kc). Z treści art. 10 ustawy – Prawo wekslowe nie wynika jak należy traktować porozumienie, ani też w jakiej formie powinno ono zostać zawarte. Uznać należy zatem, iż ustawodawca stanął na stanowisku, iż może ono przybrać dowolną formę – zarówno pisemną, jak i ustną. Ważne jest, aby był to wyraźny przejaw woli, zrozumiały w sposób dostateczny oraz niebudzący wątpliwości co do skutków prawnych jakie ma wywołać. Formą porozumienia wekslowego jaką możemy najczęściej spotkać jest deklaracja wekslowa. Weksel powinien być przy tym uzupełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym/deklaracją wekslową.

Pod pojęciem wypełnienia weksla z naruszeniem porozumienia rozumieć należy uprawniające dłużnika do podniesienia zarzutów zachowanie remitenta, który wypełnił weksel in blanco niezgodnie z porozumieniem, sprzeciwiając się tym samym oświadczonej w sposób wyraźny woli dłużnika. Innymi słowy jest to każdy stan faktyczny, w którym uzupełnienie dokumentu weksla in blanco narusza umowę towarzyszącą jego wydaniu. Obejmuje to zatem następujące sytuacje: 1) gdy brak jest podstaw do uzupełnienia weksla, tzn. weksel został uzupełniony mimo tego, iż nie ziszczył się warunek lub jeszcze nie nadszedł termin od którego strony uzależniły dokonanie tej czynności, 2) gdy weksel został uzupełniony po wygaśnięciu wierzytelności dla zabezpieczenia której był wystawiony, 3) gdy osoba nieuprawniona uzupełniła weksel, 4) gdy weksel został uzupełniony w sposób odmienny, niż to zostało uzgodnione w porozumieniu.

W ocenie Sądu powód w niniejszej sprawie wypełnił przedmiotowy weksel zgodnie z deklaracją wekslową.

Pozwana bowiem podpisując własnoręcznie kalendarz spłat rat pożyczki znała wysokość zobowiązania i termin spłaty. Podpisując zaś przedmiotową umowę pożyczki zobowiązała się do jej zwrotu na warunkach określonych w umowie, w której zostały określone konsekwencje nie przestrzegania jej warunków. Bez wątplenia pozwana nie zapłaciła 2 kolejnych rat pożyczki w terminie. Dlatego też w ocenie Sądu powód miał prawo do wypełnienia przedmiotowego weksla na kwotę dochodzoną pozwem,

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia albowiem stało się ono wymagalne z dniem 13.09.2019 r. tj. po upływie 30 dniowego okresu wypowiedzenia przedmiotowej umowy. Pozew został wniesiony w dniu 27.09.2019 r., a zatem przed upływem 3 letniego terminu przedawnienia, wynikającego z art. 118 kc.

Pozwana nie udowodniła także aby spłaciła w całości powyższą pożyczkę w terminie.

Dlatego też w ocenie Sądu należy przyjąć, iż powód wykazał zasadność i wysokość dochodzonej kwoty z tytułu udzielonej pozwanej pożyczki w wysokości 8.178,80 zł.

Jak wynika z umowy pożyczki całkowity koszt pożyczki wynosi kwotę 6.070 zł, na która składa się kwota 129 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwota 3.021 zł tytułem prowizji, kwota 1.100 zł za „Twój pakiet” oraz odsetki umowne.

Zgodnie z art. 5 pkt. 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim całkowita kwota kredytu rozumiana jest jako „maksymalna kwota wszystkich środków pieniężnych nieobejmujących kredytowanych kosztów kredytu, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt”.

W niniejszej sprawie, zgodnie z § 1 pkt. 3 umowy całkowita kwota pożyczki wynosi 4.250 zł.

Zgodnie art. 36 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim wskazano maksymalne koszty jakie konsument może ponieść poza kosztami odsetek.

Zgodnie z art. 36 a ust 2 ustawy, który wszedł w życie w dniu 11.03.2016r. pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu.

Pożyczkodawca obciążył pozwaną prowizją w kwocie 3.021 zł, która nie przekracza kwoty udzielonej pożyczki a zatem w dopuszczalnej wysokości, w myśl powyższych przepisów ustawy z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim.

Możliwość obciążenia konsumenta obowiązkiem zapłaty prowizji od udzielonej pożyczki przewiduje art. 5 pkt. 6 ustawy, zgodnie z którym całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt w szczególności odsetki, opłaty, prowizję, podatki, marże jeżeli są znane kredytodawcy.

Także art. 30 ust. 1 pkt. 10 ustawy stanowi, że umowa o kredyt konsumencki powinna zawierać informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

Pozwana została zapoznana z warunkami umowy i wszystkimi obciążającymi ją opłatami i prowizjami, dlatego też nie stanowi klauzul abuzywnych obciążenie pozwanej opłatą przygotowawczą w kwocie 129 zł i kwotą 1.100 zł za ”Twój Pakiet”, których suma nie przekracza kwoty pożyczki, a ich wysokość była ustalona w umowie pożyczki.

Skorzystanie przez pozwaną z usługi „Twój Pakiet” było fakultatywne, od którego nie było uzależnione udzielenie pożyczki. Pozwana jednakże zdecydowała się na powyższą usługę, podpisując w tym zakresie stosowny dokument (k.-90), co było związane z opłatą w wysokości 1.100 zł. Powyższa usługa przewidywała dodatkowe uprawnienia dla pożyczkobiorcy. Pozwana miała możliwość nie skorzystania z powyższej usługi. Decydując się na nią liczyła się kosztami z tym związanymi, ustalonymi w pkt.1 ppkt. 1.4 c umowy. Dlatego też w ocenie Sądu powód miał podstawy do obciążenia pozwanej powyższą opłatą, która nie jest wygórowana i zgodna z obowiązującymi przepisami.

Zdaniem Sądu powód wykazał także zasadność i wysokość roszczenia o odsetki.

Rodzaj, wysokość i prawo do odsetek przewiduje § 4 ust. 1 umowy pożyczki. Zostały one naliczone przez powoda w kwocie 8,80 zł z uwzględnieniem liczby dni opóźnienia spłaty poszczególnych rat pożyczki, w stosunku do terminów uzgodnionych w kalendarzu spłat w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, z ograniczeniem do aktualnej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, w sposób wskazany w tabeli, złożonej przez powoda przy piśmie procesowym z dnia 29.11.2019 r.(k.-87).

Dlatego też w ocenie Sądu należy przyjąć, iż powód wykazał zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia.

Dlatego też biorąc powyższe pod uwagę Sąd na podstawie art. 720 § 1 kc orzekł jak w pkt. I wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 kpc i § 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800), zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód poniósł koszty procesu w kwocie 2.317 zł, na którą składa opłata sądowa od pozwu w kwocie 500 zł, wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 1.800 zł oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.